

Vergaderjaar 2022–2023

29 477

Geneesmiddelenbeleid

Nr. 830

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 mei 2023

De vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft op 7 maart 2023 uit handen van Walter Schrader de petitie «Red levens, vernietig geen bruikbare medicijnen» in ontvangst genomen. In de brief van 10 maart 2023 geeft de commissie aan graag een reactie van mij op deze petitie te ontvangen. Daarnaast is op 28 maart 2023 een motie aangenomen (Handelingen II 2022/23, nr. 66, item 18) van de leden Van Esch en Ellemeest over het verder uitbreiden van de pilot met heruitgifte van medicijnen¹. In deze brief reageer ik op zowel de petitie als de motie.

Er worden ieder jaar veel medicijnen weggegooid. Dat is moeilijk uit te leggen in het licht van de huidige problemen met tekorten en leveringsproblemen, hoge kosten van de zorg en duurzaamheid. Daarbij komt nog de behoefte aan medicijnen in bepaalde crisissituaties, zoals benoemd in de petitie. Ik deel de mening met de ondertekenaars van deze petitie en de indieners van de motie, dat we verspilling van medicijnen tegen moeten gaan. Waar mogelijk ondersteun ik deze initiatieven, voor zover deze goed onderbouwd zijn en wet- en regelgeving ze niet in de weg staan.

1. Toestemming verlenen voor inzamelen vervoeren en doneren van medicijnen

In de petitie wordt gevraagd om toestemming te verlenen voor het inzamelen, vervoeren en doneren van medicijnen die geen bijzondere bewaarcondities nodig hebben, die nog in een niet-aangebroken verpakking zitten en die niet over de datum zijn. In de motie verzoekt de Tweede Kamer de regering om de pilot met heruitgifte van medicijnen verder uit te breiden, zodat er een doorstart kan worden gemaakt met het project van Logistics Community Brabant (LCB) voor de heruitgifte van medicijnen.

¹ Kenmerk 36 200 XVI, nr. 206.

Hoewel ik het tegengaan van verspilling zeer belangrijk vind, kan ik het verzoek in de petitie en aangenomen motie niet uitvoeren. Ik zou daarmee Europese wetgeving overtreden.

Nederland moet zich namelijk houden aan Europese regels. Europese regels staan heruitgifte van medicijnen niet toe vanuit het doel dat iedereen in Europa kan vertrouwen op kwalitatief goede en veilige medicijnen. Bij heruitgifte is de kwaliteit noch de veiligheid gegarandeerd.

Een medicijn dat eenmaal aan een patiënt is verstrekt, mag daarom niet opnieuw aan een andere patiënt gegeven worden. Ook niet in een crisissituatie of als het om donatie gaat. Volgens de *Guidelines for medicine donations van de World Health Organisation (WHO)* mag er geen dubbele standaard in kwaliteit gehanteerd worden. Als we medicijnen willen doneren, moeten deze aan de Europese regels voldoen.

Dit betekent niet dat wij andere landen in crisissituaties niet kunnen helpen. Ik vind het belangrijk dat we ons hiervoor inzetten. Dit kan bijvoorbeeld door het verzamelen en doneren van medische verzorgingsproducten zoals verbandmiddelen, incontinentiemateriaal, naalden en mondkapjes. Daarnaast kunnen meerdere hulporganisaties de benodigde medicijnen in crisissituaties leveren waar ook daadwerkelijk behoefte aan is. Deze organisaties bezitten de juiste kennis en vergunningen zodat ze de kwaliteit en veiligheid van medicijnen kunnen waarborgen. Ook mensen in nood moeten namelijk kunnen vertrouwen op goede en veilige medicijnen.

2. Constructieve manier om wetwijzigingen door te laten voeren

In de petitie wordt de regering verzocht om op een constructieve manier mee te helpen om de wetwijzigingen door te (laten) voeren die nodig zijn om ook in de toekomst ingezamelde medicijnen nuttig te kunnen gebruiken, in plaats van weg te gooien. Zoals hierboven reeds beschreven, betekent dit dat Europese regels moeten worden aangepast. In mijn brief van 21 februari 2023² beschrijf ik mijn plannen om in Europa draagvlak te creëren voor deze aanpassingen. Door verlenging van het onderzoek heruitgifte van orale oncolytica tot eind 2024 toe te staan, verwacht ik meer inzicht te krijgen in hoe heruitgifte op een verantwoorde en veilige manier kan plaatsvinden en welke (financiële) voordelen dit oplevert. Met deze informatie ga ik het gesprek in Europa voeren om medestanders te vinden voor aanpassing van de belemmerende wet- en regelgeving voor heruitgifte.

Verder wil ik benadrukken dat gepast voorschrijven en verstrekken van medicijnen, het begeleiden van patiënten bij medicijngebruik en het afbouwen daarvan, bijdragen aan het tegengaan van verspilling. In het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO) staan afspraken over het optimaliseren van de farmaceutische zorg. Ik heb daarbij aandacht voor de begeleiding van patiënten die medicijnen gebruiken door apothekers en andere zorgverleners. Goede medicatiebegeleiding draagt ook bij aan het tegengaan van verspilling. De medicijnen die niet bij de patiënt terecht komen, kunnen namelijk niet verspilld worden.

² Kamerstuk 29 477, nr. 800.

Tot slot

De zorgprofessionals die zich inzetten om verspilling tegen te gaan hebben we hard nodig. Het tegengaan van verspilling doen we samen. Daarbij blijft het belangrijk dat we de regels en richtlijnen die de kwaliteit en veiligheid van medicijnen waarborgen in acht nemen. Ook voor mensen in crisissituaties.

Ik hoop uw Kamer hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E.J. Kuipers